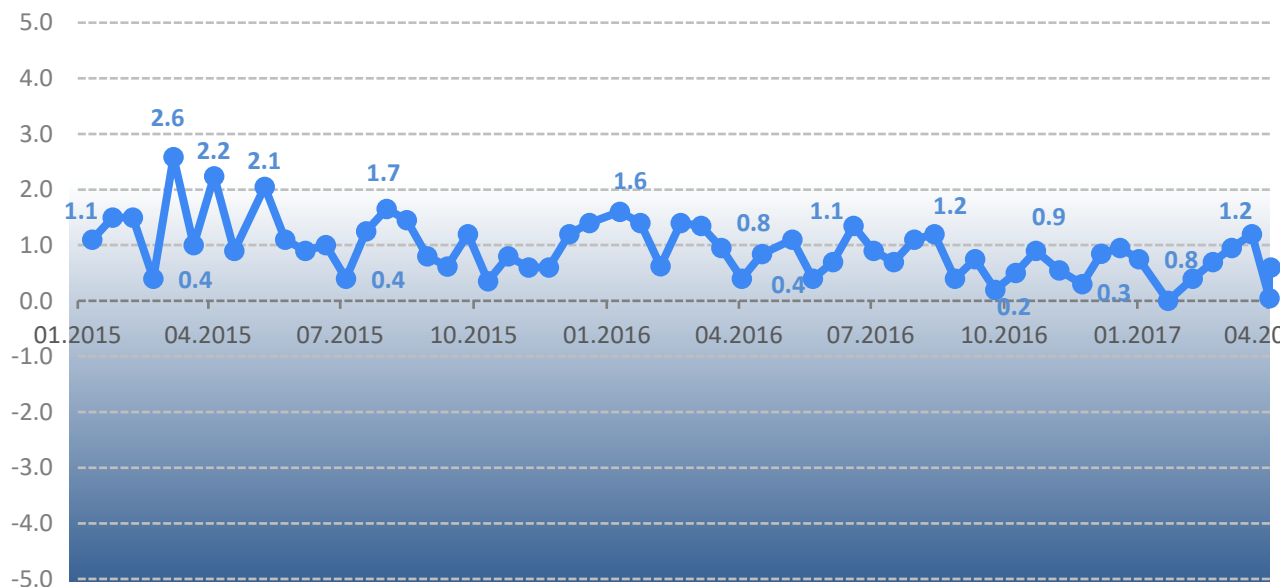


## iMoRe №58. Річницю урядування Гройсмана відмітили індексом 0,6

*Індекс моніторингу реформ (iMoRe) дещо піднявся до рівня +0,6 балів (попередній показник +0,1) з можливих -5,0 до +5,0. Позитивні зрушення відбулися у сфері урядування та державних фінансів. Прогресу у реформуванні монетарної сфери, бізнес-середовища та енергетичної сфери не відбулося.*

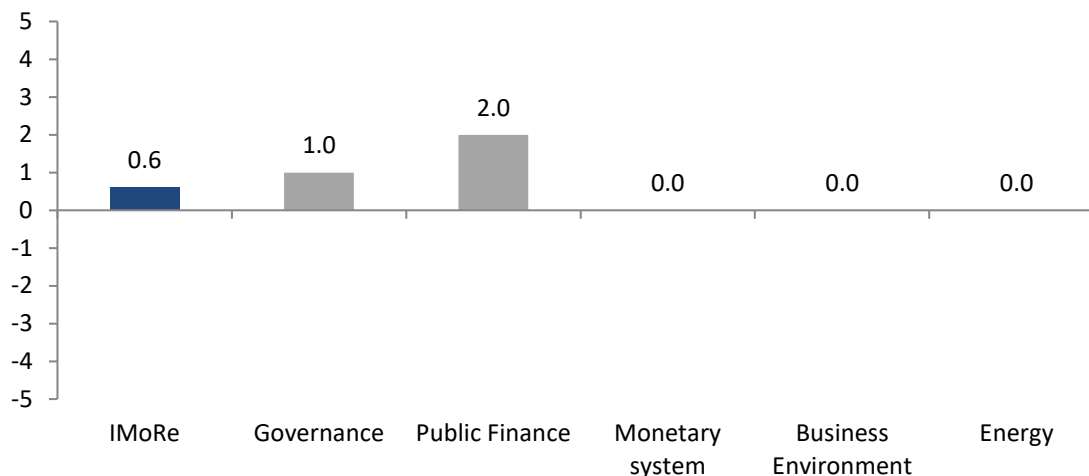
Серед головних подій цього раунду – закони про закупівлю [енергосервісних послуг](#) через ProZorro та середньострокове [бюджетне планування](#). Неоднозначні оцінки експертів викликало підписання закону про зміни до КПК щодо [заочного засудження](#).

Графік 1. Динаміка Індексу моніторингу реформ\*



\* Команда iMoRe вважає прийнятним темпом реформ рівень індексу 2 і вище

Графік 2. Значення iMoRe та його компонентів у поточному раунді оцінювання\*\*



\*\* Назви компонентів було скорочено для зручності, але їхнє наповнення не змінилося

## Топ-реформи випуску

### 1. Закон про закупівлю енергосервісних послуг через ProZorro, +2.0 бала

Закон [1980-VIII](#) від 23.03.2017 передбачає закупівлю енергосервісних послуг з використанням електронної системи публічних закупівель ProZorro.

Механізм енергосервісу був запроваджений законом [327-VIII](#) від 09.04.2015. Згідно з ним, енергосервіс - це комплекс заходів, спрямованих на скорочення споживання паливно-енергетичних ресурсів або житлово-комунальних послуг. Енергосервісний договір передбачає оплату послуг за рахунок досягнутого скорочення споживання або витрат порівняно з відсутністю таких заходів.

Співпраця з енергосервісними компаніями (ЕСКО) може стати дієвим механізмом залучення приватних коштів у підвищення енергоефективності будівель та споруд, що перебувають у державній або комунальній власності. Разом з тим, існувала низка регуляторних бар'єрів, які заважали впровадженню енергосервісних договорів. Зазначений закон усунув такі бар'єри.

#### **Коментар реформатора**

*“Закон встановив порядок та процедури публічних закупівель енергосервісу, що дозволяє замовнику ефективно використовувати інструмент залучення приватних інвестицій у реалізацію енергозберігаючих заходів у будівлях державної та комунальної власності (школах, дитячих садках, лікарнях тощо). Закон усуває регуляторні бар'єри, які виникли після входу в дію Закону України "Про публічні закупівлі", а також створює умови для входу в ринок енергосервісу іноземних інвесторів.*

Зокрема, законом (1) скасовано верхню межу розміру щорічних платежів виконавцю енергосервісу за енергосервісним договором, (2) надано можливість укласти енергосервісні договори строком до 15 років, що відповідає середньому строку окупності таких проектів, (3) врегульовано строки укладання та погодження істотних умов договору енергосервісу”.

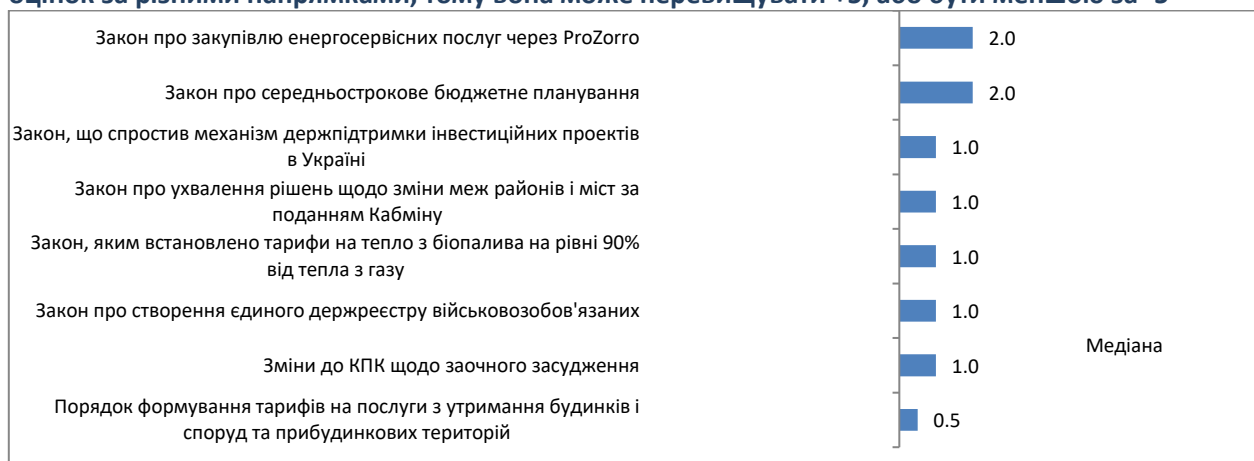
**Лев Підлісецький, Народний Депутат України**

## Коментар експерта

“Законом усунуто колізію, яка існувала у Законі “Про публічні закупівлі” та ускладнювала адекватні процедури закупівель енергосервісних послуг. Відтепер ЕСКО зможуть подавати заявки на електронні аукціони ProZorro, розраховуючи на укладення угод строком дії до 15 років, а замовники при закупівлях замість критерію “ціна” застосовують критерій “показник ефективності енергосервісного договору”. Це дозволить розширити можливості та гарантії для реалізації більш складних і масштабних енергосервісних проектів.”

**Роман Ніцович, DiXi Group**

**Графік 3. Події, що визначали значення індексу протягом 3-16 квітня 2017 р., оцінка події є сумою її оцінок за різними напрямками, тому вона може перевищувати +5, або бути меншою за -5**



## 2. Закон про середньострокове бюджетне планування, +2.0 бала

Середньострокове бюджетне планування, тобто планування бюджету на трирічну перспективу, передбачене [Бюджетним кодексом](#). Проте досі бюджет завжди складався лише на наступний рік. Закон [1974-VIII](#) від 23.03.2017 створив умови для виконання норми Бюджетного кодексу.

### Коментар реформатора

“Перехід до середньострокового бюджетного планування в Україні є найважливішою системною зміною у бюджетній політиці, яка забезпечить стратегічний підхід до визначення пріоритетних заходів та відповідний розподіл обмежених ресурсів державою.

*Воно має на меті 4 цілі: (1) послідовна та передбачувана бюджетна політика, (2) посилення бюджетної дисципліни, (3) оцінка впливу реформ та врахування їх наслідків у середньостроковому періоді та (4) підвищення ефективності та результативності бюджетних видатків.*

*Так само як і Державний Бюджет на 2017 рік було ухвалено з жорстким дотриманням всіх вимог бюджетного кодексу, так і нашу модель ми розробили, представили на громадське і експертне обговорення в грудні і після обговорення вона була підтримана Кабміном і затверджена ВРУ. Відповідно до нашої програми з МВФ ми маємо запровадити 3-річну модель в 2018 році, однак ми вирішили зробити це в тестовому режимі на рік раніше і зараз у нас надзвичайно щільний графік робіт, які всі розпорядники і Мінфін повинні зробити для запровадження цієї реформи.*

*Вже в червні ми представимо на розгляд ВРУ нову бюджетну декларацію яка буде містити як звіт розпорядників по досягненню своїх KPIs за попередній рік як обґрунтування видатків на наступні 3 роки, так і багато нової інформації – загальні стелі видатків та стелі видатків для головних розпорядників. Резолюцією ми також запроваджуємо таргетування дефіциту та середньострокову стратегію управління державним боргом. Фактично половина бюджетного процесу буде пройдена під час складання резолюції, а не буде перенесена на осінь. А вже після ухвалення резолюції на 3 роки та Бюджету на 2018 рік, ми представимо в кінці 2017 року новий Бюджетний кодекс, який зробить середньострокове бюджетування новим стандартом”*

**Оксана Маркарова, Міністерство Фінансів України**

## **Коментар експерта**

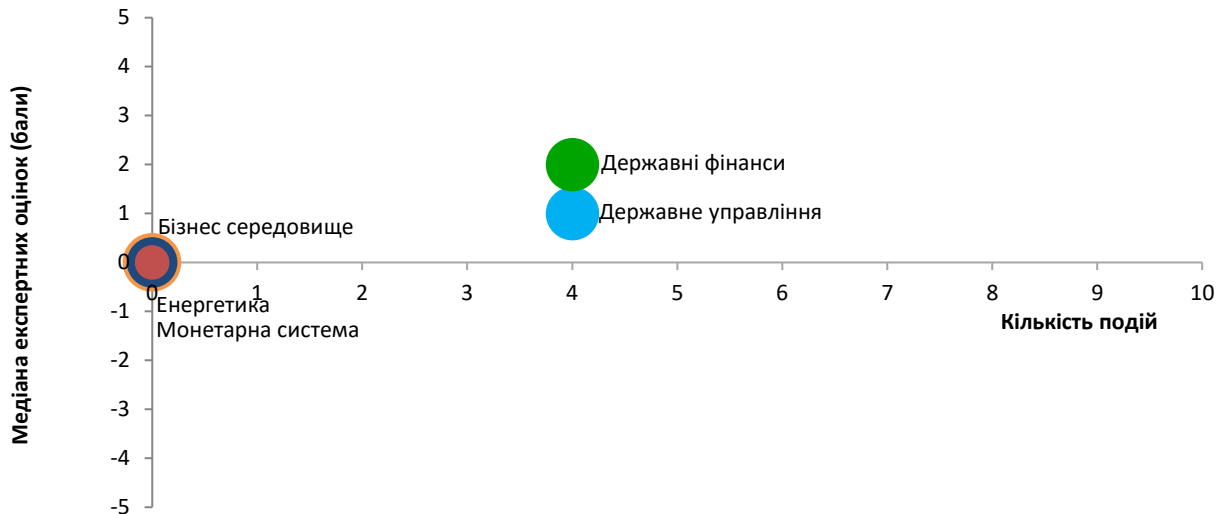
*"Ухвалений законопроект насправді не впроваджує середньострокове бюджетне планування, а надає час Міністерству фінансів на підготовку Основних напрямів бюджетної політики на середньострокову перспективу – 2018-2020 роки. Термін їх подачі до Верховної Ради цього року перенесено на 15 червня з квітня. В документі Міністерство планує визначити граничні межі видатків (ліміти) основних розпорядників коштів, які їм потрібно буде враховувати при підготовці бюджетних запитів на три роки, що покликано збільшити ефективність та прогнозованість бюджетного процесу.*

*Ухвалення Основних напрямів на три роки – це важливий і необхідний крок для підготовки проекту Державного бюджету також на 2018-2020 роки, який уряд повинен подати до Парламенту не пізніше 15 вересня 2017 року.*

*Перехід до повноцінного середньострокового бюджетного планування справді стане проривом. Воно дозволить суттєво підвищити ефективність видатків, знизити ганебну практику неефективного фінансування капітальних видатків в останні місяці та дні року. Водночас викликом для реалізації таких напрямів може стати низька спроможність головних розпорядників коштів визначити свої пріоритети і плани на трирічну перспективу".*

**Олександра Бетлій, Інститут економічних досліджень та політичних консультацій**

Графік 4. Значення окремих компонентів Індексу та кількість подій протягом 3-16 квітня 2017 р.



### 3. Зміни до КПК щодо заочного засудження, +1.0 бал

Закон [1950-VIII](#) від 16.03.2017 про зміни до КПК щодо [заочного засудження](#) викликав суперечливі оцінки експертів: частина дала негативні оцінки, частина - позитивні.

Ціллю цього закону було врегулювання строків досудового розслідування та судового провадження.

#### Коментар експерта

*“Незважаючи на те, що однією з підстав необхідності прийняття законопроекту було зазначено необґрунтоване порушення строків кримінального провадження, прийнятий закон, навпаки, надає можливість органам розслідування штучно затягувати час, а також маніпулювати обчисленням строків провадження.*

*Так само положення цього закону не стосуються вдосконалення механізмів заочного кримінального провадження, в тому числі щодо тих корупціонерів, хто [«грабує країну в часи Януковича»](#), за словами Генерального прокурора. Вони не допоможуть здійснити правосуддя над самим Януковичем та його поплічниками, хоча посилаючись на це Президент [закликає](#) депутатів проголосувати за закон. Втім більша проблема полягає у відсутності в органів прокуратури політичної волі до розслідування зловживань экс-посадовців, аніж у нестачі законодавчих повноважень. На жаль, Президент підписав закон, ігноруючи ризики, про які [повідомляла](#) громадськість, серед яких є порушення стандартів Європейської конвенції з прав людини, права на захист і прав потерпілих, а також принципу юридичної визначеності”.*

**Олександр Калітенко, Transparency International – Ukraine**

**Таблиця 1. Оцінки всіх подій та прогресу реформ за напрямками протягом 3-16 квітня 2017**

<b>Державне управління</b>	<b>+1.0</b>
Закон про створення єдиного держреєстру військовозобов'язаних	+1.0
Закон про ухвалення рішень щодо зміни меж районів і міст за поданням Кабміну	+1.0
Порядок формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій	+0.5
Зміни до КПК щодо заочного засудження	+1.0
<b>Державні фінанси</b>	<b>+2.0</b>
Закон про закупівлю енергосервісних послуг через ProZorro	+2.0
Закон, що спростив механізм держпідтримки інвестиційних проектів в Україні	+1.0
Закон про середньострокове бюджетне планування	+2.0
Закон, яким встановлено тарифи на тепло з біопалива на рівні 90% від тепла з газу	+1.0
<b>Монетарна система</b>	<b>0.0</b>
<b>Бізнес середовище</b>	<b>0.0</b>
<b>Енергетика</b>	<b>0.0</b>

Довідкова інформація: Індекс Моніторингу Реформ (iMoPe) VoxUkraine призначений надавати комплексну оцінку зусиллям влади України зі впровадження економічних реформ. Індекс базується на експертних оцінках змін у регуляторному середовищі за п'ятьма напрямками:

1. Державне управління
2. Державні фінанси
3. Монетарна система
4. Бізнес середовище
5. Енергетика

Детальніше про Індекс та методологію розрахунку можна дізнатись на сайті [imorevox.org](http://imorevox.org).